

Justitiedepartementet

Polismyndigheten
Box 12256
102 26 STOCKHOLM

Uppdrag till Polismyndigheten om brottslighet som riktas mot utsatta EU-/EES-medborgare och annan brottslighet i anslutning till tiggeri eller tillfälliga boplatser

---

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Polismyndigheten att, utifrån den lägesbild som Polismyndigheten beslutat att ta fram, föreslå åtgärder för att motverka brottslighet som riktas mot utsatta EU-/EES-medborgare och annan brottslighet som begås i anslutning till tiggeri eller tillfälliga boplatser.

Polismyndigheten ska i uppdraget samverka med den nationella samordnaren för arbetet med utsatta EES-medborgare som vistas tillfälligt i Sverige (dir. 2015:9) och Länsstyrelsen i Stockholms län, som har regeringens uppdrag att utveckla samordning och samverkan mot människohandel. Polismyndigheten kan också samverka med andra myndigheter, kommunala förvaltningar och organisationer, även i andra länder, som bedriver verksamhet som är relevant för uppdragets genomförande.

Uppdraget ska redovisas senast den 30 november 2015.

Skälen för regeringens beslut

Polismyndigheten har under våren 2015 bedömt att omkring 4 500 utsatta EU-/EES-medborgare vistas tillfälligt i Sverige och att de uppehåller sig i omkring 300 bosättningar över hela landet. Det är fråga om en grupp av människor som i sina hemländer, framför allt i Bulgarien och Rumänien, lever i svår fattigdom och utanförskap. Med stöd av den fria rörligheten inom EU och EES-området söker de sig därför till bl.a. Sverige i hopp om att hitta försörjning, oftast genom att tigga på offentliga platser.

De utsatta EU-/EES-medborgarna lever i många fall under ovärdiga förhållanden i tillfälliga bosättningar där det förekommer sanitära problem och därmed hälsorisker. De riskerar också att utsättas för brott. Särskilt utsatta är barn som i vissa fall följer med till Sverige.

Personer som tigger utsätts enligt Polismyndigheten för våld, hatbrott och kränkningar av olika slag. Det finns vidare uppgifter om personer eller grupper av personer som utöver tiggeri ägnar sig åt eller tvingas att begå brott. Sedan 2013 har antalet anmälda människohandelsbrott där tiggeri är den huvudsakliga utnyttjandeformen ökat tydligt enligt Brå. Förekomsten av brott mot och kränkningar av utsatta EU-/EES-medborgare är oroande, liksom ökningen av antalet anmälda människohandelsbrott med tiggeri som utnyttjandesyfte.

Regeringen konstaterar att antalet utsatta EU-/EES-medborgare som vistas tillfälligt i Sverige för att tigga har ökat påtagligt de senaste åren och att tiggeri nu är vanligt över hela landet. Regeringen är angelägen om att bekämpa utsatthet och tiggeri, med det långsiktiga målet att ingen ska behöva tigga i Sverige. Regeringen har tillsatt en nationell samordnare för att stödja och förbättra samverkan mellan berörda aktörer som kommer i kontakt med dessa personer.

Polismyndigheten arbetar med en lägesbild när det gäller brottslighet mot utsatta EU-/EES-medborgare och förekomsten av annan brottslighet av personer eller grupper av personer i anslutning till tiggeri eller tillfälliga boplatser. Lägesbilden bör användas som underlag för de förslag som Polismyndigheten tar fram med anledning av detta uppdrag. I förslagen till åtgärder bör myndigheten också uppmärksamma de möjligheter som kan finnas att förebygga den brottslighet som identifieras och de behov av åtgärder som motiveras av den särskilda situation som brottsoffer bland de utsatta EU-/EES-medborgarna befinner sig i. Vidare anser regeringen att det är angeläget att barnrättsperspektivet beaktas i uppdraget, eftersom barn är särskilt sårbara i utsatta situationer.

En liknande utveckling av situationen med utsatta EU-/EES-medborgare har ägt rum såväl i andra nordiska länder som i flera EU-/EES-länder. Därför bör Polismyndigheten inhämta kunskap om hur andra länder bemöter den uppkomna problematiken och hur möjligheterna till samarbete inom EU:s ram kan tas till vara fullt ut. Det är också viktigt att Polismyndigheten fortsätter det bilaterala polissamarbetet.

På regeringens vägnar

Anders Ygeman

Erik Borendal

Kopia till:

Justitiedepartementet/Å, DOM, KRIM, EU, L4, L5, DOM, L1, EMA

Utrikesdepartementet/KSS, EU

Socialdepartementet/FST, JÄM

Finansdepartementet/BA

Kulturdepartementet/DISK

Arbetsmarknadsdepartementet/A, ARM

Åklagarmyndigheten

Brottsförebyggande rådet

Brottsoffermyndigheten

Migrationsverket

Socialstyrelsen

Länsstyrelsen i Stockholms län

Nationella samordnaren för arbetet med utsatta EES-medborgare som vistas tillfälligt i Sverige

Sveriges Kommuner och Landsting